

ЗАТВЕРДЖЕНО:
Наказ КЗ «Обласний комплексний
центр надання соціальних послуг»
№89-О від 26.11.2021 року

ПОЛОЖЕННЯ

**про підрозділ по роботі з дітьми, які постраждали від домашнього
наси́льства або стали свідками подібних злочинів (БАРНАХУС)**

1. Підрозділ по роботі з дітьми, які постраждали від домашнього насильства або стали свідками подібних злочинів (БАРНАХУС), – це міждисциплінарний спеціалізований підрозділ Відділення надання соціальних послуг особам/дітям/ сім'ям, які постраждали від насильства, що створений для проведення процесуальних дій з урахуванням відповідних положень Кримінального процесуального кодексу в середовищі дружньому для дитини та в умовах, які мінімізують наслідки її травматизації, а також надання комплексної соціальної, психологічної, правової, медичної та інших видів допомоги дітям, які постраждали або стали свідками у провадженнях щодо кримінальних правопорушень, пов'язаних з насильством.

2. У своїй діяльності БАРНАХУС керується Конвенцією ООН про права дитини від 20 листопада 1989 р., Конвенцією Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства, Європейською конвенцією про здійснення прав дітей, Міжнародними стандартами щодо правосуддя дружнього до дитини та іншими міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, Конституцією та законами України, постановами Верховної Ради України, актами Президента України і Кабінету Міністрів України, рішеннями відповідних органів виконавчої влади, іншими нормативно правовими актами а також цим Положенням.

3. БАРНАХУС не є юридичною особою, не має самостійного балансу, рахунків в органах Казначейства, печатки із своїм найменуванням, штампів та бланків, а є структурним підрозділом КЗ «Обласний комплексний центр надання соціальних послуг», далі - Центр. БАРНАХУС розміщується в окремій частині будівлі Центру з дотриманням принципу конфіденційності в зручних кімнатах, які обладнані всіма необхідними меблями, засобами трансформації, оргтехнікою та іншими сучасними засобами, які дозволяють надавати послуги дітям, які постраждали від насильства або стали свідками подібних злочинів на рівні Європейських стандартів.

БАРНАХУС повністю пристосований для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення відповідно до Закону України “Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні” та згідно з вимогами державних будівельних норм, стандартів і правил.

4. Діяльність БАРНАХУСу, враховуючи його специфіку, проваджується без розголошення інформації про його місцезнаходження, що передбачає, зокрема, відсутність вивіски на приміщенні, в якому його розташовано.

5. БАРНАХУС проводить діяльність за принципами:

- забезпечення інтересів дитини;
- захисту особистого життя дитини;
- поваги до честі, гідності дитини та неупередженого ставлення до неї;
- недопущення дискримінації дитини;
- індивідуального підходу до дитини, в тому числі з урахуванням вікових особливостей;
- комплексного реагування на потреби дитини;
- багатопрофільного підходу;
- проведення процедур у найкоротший термін;
- забезпечення прав дитини у кримінальному провадженні;
- конфіденційності.

6. Основними завданнями БАРНАХУСу є здійснення кримінального провадження відповідно до потреб дітей, які постраждали або стали свідками у провадженнях щодо кримінальних правопорушень, пов'язаних з насильством, у дружньому середовищі, яке знижуватиме рівень занепокоєння, запобігатиме психологічній травматизації та сприятиме реалізації завдань кримінального провадження. Надання таким дітям комплексної соціальної, психологічної, правової, медичної допомоги.

7. БАРНАХУС відповідно до визначених цим Положенням завдань:

- створює безпечні умови для перебування дітей, які постраждали або стали свідками насильства, у провадженнях щодо кримінальних правопорушень, пов'язаних з насильством;
- створює умови для проведення допиту дитини та інших процесуальних дій щодо дитини у дружньому середовищі;
- надає психологічні послуги дітям, які постраждали або стали свідками у провадженнях щодо кримінальних правопорушень, пов'язаних з насильством;
- організовує, за потреби, проведення освідування, судово-медичної або судово-психологічної експертизи постраждалих дітей та оцінки потреби дитини в лікуванні та наданні медичної допомоги;
- надає інформаційні та консультативні послуги, зокрема про їх права та можливості, реалізацію цих прав, в тому числі інформування про можливість отримання безоплатної правової допомоги відповідно до Закону України «Про безоплатну правову допомогу»;
- провадить іншу діяльність відповідно до законодавства та цього Положення.

8. БАРНАХУС організовує і забезпечує комплексні заходи в інтересах дітей, які постраждали або стали свідками у провадженнях щодо кримінальних правопорушень, пов'язаних з насильством, що включають:

8.1. Зустріч дитини, інформування та кризову підтримку.

Кризова підтримка для дитини може бути надана на місці, включаючи визначення можливості проведення з дитиною процесуальних дій.

Організовує проведення з дитиною процесуальних дій, розміщення у БАРНАХУСі до проведення процесуальних дій, надання психологічної та медичної допомоги дитині та/ або її законним представникам чи особам що їх замінюють, які супроводжують дитину, сприяє, у разі потреби, у госпіталізації потерпілої дитини.

8.2. Допит дитини – свідка, потерпілого під час досудового розслідування в судовому засіданні.

Допит під час досудового розслідування в судовому засіданні дитини- потерпілої або дитини - свідка у провадженнях щодо кримінальних правопорушень, пов'язаних з насильством, із залученням психолога - інтерв'юера в якості посередника, проводиться за ухвалою слідчого судді у спеціально обладнаній кімнаті приміщенні Центру за участі членів міждисциплінарної команди, сторони захисту та інших учасників слідчої дії. Процес допиту проходить у режимі відеоконференції та обов'язково фіксується за допомогою технічних засобів відеозапису.

8.3. Пред'явлення для впізнання осіб чи речей.

За наявності підстав, у провадженнях щодо кримінальних правопорушень, пов'язаних з насильством, із залученням психолога-інтерв'юера в якості посередника, в БАРНАХУСі може бути проведене пред'явлення для впізнання осіб чи речей дитині - потерпілій або дитині - свідку. Впізнання осіб здійснюється виключно за фотознімками, матеріалами відеозапису.

8.4. Слідчий експеримент.

За необхідності, у БАРНАХУСі може бути проведений слідчий експеримент із залученням дитини-потерпілої або дитини – свідка за участю психолога – інтерв'юера як спеціаліста.

8.5. Освідування, судово-медична, судово-психологічна експертиза, медичне обстеження.

За наявності підстав, у спеціально обладнаній кімнаті БАРНАХУСу, або, за необхідності – у приміщенні лікарняного закладу, з яким Центр укладає відповідний договір, щодо дитини - потерпілої чи дитини - свідка організовується проведення освідування за участю судово-медичного експерта чи лікаря, або проводиться судово - медична та/ або судово-психологічна експертиза.

За необхідності, в БАРНАХУСі може бути також здійснена оцінка потреби дитини в лікуванні та надана медична допомога.

8.6. Заходи соціального захисту дітей, організація надання юридичних, інформаційних, консультативних та інших соціальних послуг.

У співпраці з соціальними службами вживаються заходи з метою подальшого влаштування дитини з урахуванням ситуації та особи правопорушника. Дитині та її законним представникам чи особам, що їх замінюють, надаються психологічні послуги, організовується надання юридичних послуг та здійснюється інформування про можливість отримання безоплатної правової допомоги відповідно до Закону України «Про безоплатну правову допомогу», надання інформаційних та інших консультативних послуг.

9. Надання послуг дітям та їх законним представникам чи особам що їх замінюють, які супроводжують дітей, у БАРНАХУСі здійснюється на безоплатній основі.

Зміст та обсяг послуги для кожної постраждалої дитини визначається індивідуально, залежно від її потреб.

Інформація про послуги постраждалим дітям з інтелектуальними та сенсорними порушеннями надається доступним способом.

10. Діти, які є потерпілими від кримінальних правопорушень, пов'язаних з насильством або є свідками таких кримінальних правопорушень, направляються до БАРНАХУСу за постановою слідчого або дізнавача.

11. Працівники БАРНАХУСу складають «Акт проведення оцінки рівня безпеки дитини», форма якого затверджена Постановою Кабінету Міністрів України №585 від 01.06.2020 року та веде облік дітей, які були залучені до проведення процесуальних дій та отримували соціально- психологічну підтримку в процесі правосуддя.

У випадку зарахування дитини з законним представником, з останнім на підставі документа, що посвідчує особу, укладається договір на отримання соціальних послуг та угода:

- про дозвіл на збір персоналізованих даних;
- про збереження матеріальних цінностей КЗ «ОКЦНСП»;
- про дотримання умов перебування в БАРНАХУСі.

12. Перебування дітей в БАРНАХУСі регламентується правилами внутрішнього розпорядку, що затверджуються директором Центру.

13. Підставою для закінчення роботи з дитиною на базі БАРНАХУСу є завершення слідчих дій.

14. Супровід дітей до місця їх проживання по закінченню роботи на базі БАРНАХУСу здійснюється законними представниками чи особами, що їх замінюють.

У разі відсутності законних представників або у випадку, коли вони визнані кривдниками по відношенню до дитини, супровід здійснюється органом Національної поліції, місцевим органом виконавчої влади, органом місцевого самоврядування.

15. Очолює БАРНАХУС начальник Відділення надання соціальних послуг особам/дітям/сім'ям, які постраждали від насильства.

16. Начальник Відділення надання соціальних послуг особам/дітям/сім'ям, які постраждали від насильства:

- несе персональну відповідальність за виконання покладених на БАРНАХУС завдань, дотримання належних умов перебування дітей і збереження матеріально-технічної бази, а також щодо дотримання конфіденційності;
- контролює виконання внутрішнього розпорядку клієнтами БАРНАХУСу;
- організовує ведення статистичного обліку, складення і подання звітності відповідно до законодавства;
- забезпечує дотримання санітарно- гігієнічних, протипожежних норм і правил техніки безпеки;
- здійснює інші функції, необхідні для виконання покладених на БАРНАХУС завдань.

17. Працівники БАРНАХУСу повинні дотримуватися правил етики спілкування з дітьми, незалежно від ознак раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань,

статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, громадянства, сімейного та майнового стану, місця проживання, мовних або інших ознак.

18. Центр під час здійснення покладених на нього завдань взаємодіє з місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, а також з підприємствами, установами, організаціями, громадянами та їх об'єднаннями.